

SARDAR PATEL UNIVERSITY
M A IIIrd Semester Examination
Saturday, 1st December 2012
2.30 - 5.30 pm
PA03CGUJ03 : Gujarati
Linguistics
ભાષા વિજ્ઞાન

કુલ ગુણા : ૭૦

પ્ર.૧ વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૧૦)

- ૧) ભાષા પરિવર્તનમાં કયો મુદ્દો ન આવે ?

(અ) દવનિ પરિવર્તન	(બ) અર્થ પરિવર્તન
(ક) અર્થ સંકોચ	(ડ) લિપિ લેદ
- ૨) કઈ પ્રાકૃતભાષા ગુજરાત પ્રદેશમાં બોલાતી હતી ?

(અ) પૈશાચી	(બ) શૌરસેની
(ક) માગદી	(ડ) મહારાષ્ટ્રી
- ૩) ગુજરાતીના સ્પર્શવ્યંજનોમાં અલપપ્રાણ દવનિઓની સંખ્યા કેટલી ?

(અ) ૨૦	(બ) ૧૨
(ક) ૧૦	(ડ) ૫
- ૪) ગુજરાતીનો દંત્ય પ્રાર્થિક દવનિ કયો છે ?

(અ) ર	(બ) ળ
(ક) લ	(ડ) હ
- ૫) 'રીછ' શબ્દનું સંસ્કૃત રૂપ કયું છે ?

(અ) અક્ષિ :	(બ) રિચા
(ક) રિચાઈ	(ડ) રિચ્છુ
- ૬) ભારતી ચુરોપિય પરિવારની સૌથી પ્રાચીન શાખા કઈ ?

(અ) હિટાઈટ	(બ) બાલ્ટો
(ક) એલ્બેનિયન	(ડ) ઇટિલિક
- ૭) કાળાનુક્રમે સુસંગત વિગતકૂઠ જણાપો.

(અ) રામાયણ, ઉપનિષદ, યજુર્વેદ, અગ્નિષદ
(બ) અગ્નિષદ, યજુર્વેદ, ઉપનિષદ, રામાયણ
(ક) ઉપનિષદ, અગ્નિષદ, યજુર્વેદ, રામાયણ
(ડ) યજુર્વેદ, , અગ્નિષદ, રામાયણ, ઉપનિષદ
- ૮) સંયુક્ત વ્યંજનનું સારૂપ્ય અને દ્વિવચનનો લોપ કઈ ભાષા ભૂમિકામાં થાય છે ?

(અ) પ્રાચીન ભારતીય આર્થ	(બ) ભારતીય આર્થ
(ક) મદ્યમ ભારતીય આર્થ	(ડ) અર્વાચીન ભારતીય આર્થ

૯) નીચેનામાંથી કથો શરૂ ફારસી નથી ?

(અ) ભિનારો	(બ) તીર
(ક) બારણું	(ડ) દીવાલ

૧૦) વિધાન - A - ભાષાની સંકેતવ્યવસ્થા જેસર્જિક નથી

વિધાન - B - પ્રાણીઓના અવાજો અભિવ્યંજનાત્મક છે.

(અ) વિધાન A અને B બંને સાચાં છે.

(બ) વિધાન A સાચું અને B ખોટું છે.

(ક) વિધાન A ખોટું અને B સાચું છે.

(ડ) વિધાન A અને B બંને ખોટાં છે.

પ્ર.૨ કોઈ બે વિશે લખો.

(૧૫)

(૧) ભાષાના સંકેતો

(૨) ભાષા, વાણી, બોલી અને લેખનની વિભાવના

(૩) લાંગ અને પરોલ

(૪) ભાષા અદ્યયનની પદ્ધતિઓ

પ્ર.૩ દવનિઘટકનો વિભાવ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતી ભાષાના દવનિઘટકોનો વિગતે પરિચય કરાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ નોંધ લખો. (કોઈ બે)

(૧) નાદતંત્રીના કાર્યો

(૨) ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

(૩) દવનિઘટકના સહવર્તીધર્મો

પ્ર.૪ માન્યભાષા અને પ્રાદેશિક બોલી વર્ચેનો બેદ સ્પષ્ટ કરી ગુજરાતની કોઈ બે બોલીઓની મહત્વની (૧૫)

લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

અથવા

પ્ર.૪ નોંધ લખો.

(૧) ગુજરાતની સામાજિક બોલીઓ

(૨) અર્થ પરિવર્તન

પ્ર.૫ ભારતીય આર્ય ભાષાનો ઉદ્ભવ-વિકાસ જણાવો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૫ નોંધ લખો.

(૧) ગુજરાતી ભાષાના વિકાસ તબક્કા

(૨) જગતનાં કોઈ બે ભાષાકુળ

@ @ @